

Dopravně provozní řád pro manipulační vozíky (Osnova s příkladem titulní strany)

*Příklad titulní strany „Dopravně provozního řádu pro manipulační vozíky“
Formální úprava dalších stran není předepsána, musí však obsahovat číslo revize a číslování stránek.*

SPOLANA a.s. Neratovice	Dopravně provozní řád pro manipulační vozíky	strana Počet stran
--	---	--------------------------------------

na (závod, provoz, objekt)

Cíl

Zajištění bezpečnosti práce při provozu manipulačních vozíků (MV). Stanovení pravidel provozu MV, jejich údržby a obsluhy výrobních, skladových a manipulačních ploch.

Tento dopravně provozní řád pro manipulační vozíky (dále jen DPŘ) doplňuje příslušná ustanovení SGŘ-15-06 „Dopravně provozní řád“ (zejména podkap. 6.3) do místních podmínek organizace provozu manipulačních vozíků na (závod, provoz, oddělení, objekt).

Obsah

1. Úvodní ustanovení, základní pojmy
2. Povinnosti odpovědných osob
3. Odpovědnost osob a přidělené manipulační vozíky
4. Provoz manipulačních vozíků
5. Technický stav manipulačních vozíků
6. Obsluha manipulačních vozíků
7. Objekty, komunikace, manipulační prostory
8. Pohyb osob
9. Skladování, manipulace, tvorba manipulačních jednotek
10. Kvalifikace obsluh manipulačních vozíků
11. Doklady k provozu manipulačních vozíků
12. Osobní ochranné pracovní prostředky
13. Závěrečná ustanovení
14. Rozdělovník

Příloha č. 1

Vypracoval:	Prověřil: Ředitel SCM dne:	Schválil:	č.výtisku/revize
pověřený pracovník útvaru	Vedoucí útvaru Hygiena a bezpečnost práce	vedoucí závodu/útvaru	účinnost od:
dne:	dne:	dne:	

1 Úvodní ustanovení, základní pojmy

1.1
Za dodržování všech ustanovení tohoto DPŘ a za zabezpečení prokazatelného seznámení odpovědných osob s jejím obsahem odpovídá (*konkretizovat – např. směnový mistr*)

1.2
Seznámení kmenových a externích zaměstnanců se zásadami provozu na účelových komunikacích podniku:
a) v rámci vstupního školení – provádí pověřený pracovník externí firmy zajišťující ostrahu podniku,
b) pro stávající zaměstnance (*útvary, provozu,*) provádí v rámci ročního školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (*konkretizovat – např. mistr apod.*),
c) řidiče cizích vozidel seznamuje v potřebném rozsahu před vjezdem do podniku pracovník externí firmy zajišťující ostrahu podniku.

1.3
Základní pojmy jsou uvedeny v SGŘ-15-06 (kap. 9).

2 Povinnosti odpovědných osob

2.1
Povinnosti provozovatele, uživatele a obsluh manipulačních vozíků jsou uvedeny v **SGŘ-15-06, podkap. 6.3.**

3 Odpovědnost osob a přidělené manipulační vozíky

3.1
Odpovědnost za provoz přidělených MV na (*konkretizovat – závod, provoz, oddělení, objekt*)
odpovědná osoba (písemně pověřená dle SGŘ-15-06, odst. 6.3.2.3.2) zodpovídá za:
- bezpečný provoz a technický stav MV,
- zabezpečení kontrol MV dle návodu k obsluze a údržbě,
- zabezpečení vedení provozní dokumentace (provádění záznamů o provozu) MV,
- uplatnění požadavku na opravy a údržbu MV u vedoucího útvaru VPD
- dodržení plánu školení řidičů (obsluh) manipulačního vozíku,
- zabezpečení ověření zdravotní způsobilosti obsluh MV.

3.2
Přidělení MV
Seznam manipulačních vozíků přidělených do užívání na (*konkretizovat - závod, provoz, oddělení, objekt*) je uložen u (*konkretizovat - funkce/profese*).

4 Provoz manipulačních vozíků

4.1
Bezpečnost provozu
Manipulační vozík lze používat výhradně k účelům stanoveným v jeho technické dokumentaci.

Rychlost jízdy musí být přizpůsobena – kromě obecných zásad pravidel silničního provozu a stanovených SGŘ-15-06 – zejména:
- vzdálenosti výhledu a přehlednosti komunikace,
- situaci vzniklé při provozu, včetně pohybu dalších dopravních a manipulačních prostředků a osob po komunikaci,
- uložení a povaze přepravovaného nákladu.

Při jízdě musí mít obsluha MV vždy volný výhled na jízdní dráhu. Omezuje-li rozměr nákladu výhled ve směru jízdy, musí jet MV pozpátku nebo musí být veden další způsobilou a poučenou osobou.

Pro všechny MV platí zákaz provozu a parkování na nebezpečných plochách.

V uzavřených prostorách (výrobní haly, sklady) **se smí provozovat** (z hlediska koncentrace škodlivin) manipulační vozíky:

- s elektrickým pohonem (akumulátorové),
- se spalovacím motorem s použitím katalyzačního tlumiče,
- s alternativním pohonem na LPG (propan-butan).

Tyto prostory musí být dostatečně větrané. Koncentrace škodlivin v pracovním ovzduší nesmí překročit povolené hodnoty dané hygienickými předpisy.

Odstavování manipulačních vozíků

Jako stanoviště manipulačních vozíků mimo pracovní dobu je určena plocha (*konkretizovat umístění*).

4.2

Provoz MV s elektrickým pohonem – akumulátorové vozíky

Uživatel je povinen zajistit pravidelnou obsluhu, údržbu a nabíjení akumulátorových baterií dle pokynů výrobce. Uvedené činnosti zabezpečuje prostřednictvím pověřené osoby (viz odst. 3.1 tohoto DPR).

Obsluhovat nabíječe může pouze osoba tímto pověřená, prokazatelně proškolená z návodu na jejich obsluhu. V místě nabíjení musí být vyvěšeny bezpečnostní pokyny pro obsluhu a údržbu akumulátorů.

5

Technický stav manipulačních vozíků

Za zajištění řádného technického stavu přidělených MV zodpovídá pověřená odpovědná osoba dle odst. 3.1 tohoto DPR. Manipulační vozíky, jejichž technický stav nespĺňuje požadavky na bezpečný provoz, se nesmějí používat do doby, než budou opraveny.

Zajištění údržby, oprav, servisu a technických kontrol MV

Denní ošetření

Kontrolu a pravidelnou (běžnou) údržbu MV provádí obsluha MV před zahájením provozu dle pokynů v návodu na obsluhu.

Údržba, opravy, servis, technické kontroly

Intervaly a časový plán údržby MV musí být prováděn v souladu s jejich technickou dokumentací a návodem na obsluhu příslušných MV. Servisní záruční i pozáruční preventivní prohlídky a údržbu dle odpracovaných motohodin zajišťuje vedoucí útvaru Vnitropodniková doprava dle smluvních podmínek o pronájmu MV.

Vedoucí útvaru Vnitropodniková doprava zajišťuje rovněž předepsané pravidelné technické prohlídky MV v intervalu 12 měsíců.

Zjištěné závady na MV nahlašuje pověřená odpovědná osoba (viz čl. 3.1) provozovateli – vedoucímu útvaru Vnitropodniková doprava.

6

Obsluha manipulačních vozíků

Manipulační vozík smí obsluhovat pouze osoba pověřená dle SGR-15-06, přílohy č. 9 (obsluha MV) vlastní platný průkaz řidiče (obsluhy) daného typu MV.

Obsluhu provádí dle zásad:

- uvedených v dokumentaci a návodu na obsluhu MV vydaného jeho výrobcem,
- stanovených tímto DPR a SGR-15-06.

V případě nekontrolovaného úniku olejových náplní je povinná zajistit posypání zasaženého místa sorbentem, shromáždění takto vzniklého odpadu a jeho odstranění v souladu se SGR-24-01 „Odpadové hospodářství“.

Nebezpečné manipulace a jednání obsluhy

Pokud v návodu na obsluhu manipulačního vozíku není stanoveno jinak, je obsluze MV **zakázáno (nebezpečné manipulace)**:

- obsluhovat manipulační vozík, je-li schopnost obsluhy MV k obsluze snížena požitím omamných nebo psychotropních látek, popřípadě léků, nebo je-li snížena nebo znemožněna úrazem, nevolností nebo únavou,
- pokračovat v obsluze manipulačního vozíku v případě náhlé nevolnosti nebo zhoršení zdravotního stavu obsluhy,
- obsluhovat MV, stane-li se nezpůsobilou k obsluze, nebo je-li tato činnost zakázána ve smyslu platných předpisů,

- používat manipulační vozík k jiným účelům, než pro které byl konstruován a určen výrobcem,
- používat manipulační vozík, jehož technický stav nespĺňuje požadavky bezpečného provozu,
- přetěžovat manipulační vozík nad stanovenou nosnost nebo tažnou sílu na závěsu manipulačního vozíku určeného k tažení,
- prudce se rozjíždět, rychle zatáčet, trhaně zastavovat nebo zastavovat o cizí předmět, vjíždět do objektu a míst, do nichž je vjezd zakázán,
- překračovat povolenou jízdní rychlost,
- zastavit a stát s manipulačním vozíkem na kolejových přejezdech a přechodech pro chodce nebo v jejich bezprostřední blízkosti, stát na rampách v nebezpečné blízkosti obsluhovaného dopravního prostředku (nákladní automobil, železniční vagón) apod.,
- za jízdy ze svahu vypnout motor nebo jet bez zařazeného rychlostního stupně,
- obsluhovat a ovládat manipulační vozík se zaolejovanými nebo v důsledku jiného znečištění kluzkýma rukama nebo obuví,
- manipulovat s břemenem při jízdě,
- přepravovat osoby na vozíku, pokud k tomuto účelu není konstruován a není to uvedeno v dokumentaci k jeho technické způsobilosti, přepravovat osoby na vidlicích MV,
- přenechat obsluhu vozíku neoprávněným osobám,
- opouštět manipulační vozík s motorem v chodu nebo obsluhovat vozík v takové poloze, která odporuje zásadám bezpečnosti,
- kouřit za jízdy,
- dovolit, aby kdokoliv procházel nebo se zdržoval pod zdviženými vidlicemi,
- otevírat vrata nebo dveře nárazem jedoucího manipulačního vozíku, pokud nejde o vrata k tomu účelu přizpůsobená,
- posunovat jiná vozidla manipulačním vozíkem, není-li k tomu účelu konstruován,
- u vozíků nízkozdvížných nebo vysokozdvížných opustit vozík, je-li břemeno ve zdvižené poloze,
- opustit manipulační vozík bez jeho zajištění proti zneužití nepovolanou osobou,
- odstraňovat bezpečnostní kryty ze zařízení MV,
- zasahovat do bezpečnostních zařízení či konstrukce manipulačních vozíků,
- najíždět na podlahy, můstky, ložné plochy vozidel nebo výtahů, které nemají dostatečnou nosnost nebo stabilitu,
- překračovat dovolené hodnoty stoupavosti manipulačních vozíků; při jízdě na svahu musí břemeno směřovat proti svahu; otáčení na svahu je zakázáno,
- **porušovat zákazy uvedené výrobcem v návodu k používání vozíku.**

Uvedené nebezpečné manipulace mohou být podle místních podmínek a na základě posouzení a analýzy rozšířeny uživatelem.

7

Objekty, komunikace, manipulační prostory

Vymezení ploch, na nichž jsou manipulace s manipulačními vozíky prováděny, je uvedeno na schématickém plánu v příloze č. 1 tohoto DPR.

Manipulační vozíky se pohybují na těchto plochách:

- **sklady a skladové plochy nebo zóny** (suroviny, obalový materiál, hotové výrobky)
 - sklad obalů (*konkretizovat – např. sklad pytlů v B2140*)
 - sklad surovin (*např. sklad NALCO v D5165*)
 - sklad palet (*např. volná plocha na C4812*)
 - hlavní sklad hotových výrobků (*např. sklad pytlovaného PVC prášku, B2450*)
- **expediční rampy** (suroviny, obalový materiál, hotové výrobky)
např. - *sklad pytlovaného PVC prášku*
- *sklad pytlovaného granulátu KL*
- **výrobní haly**
např. - *pytlování PVC prášku*
- *paletizace PVC prášku*
- *paletizace KL granulátu*
- **komunikace a manipulační plochy**
 - obslužné komunikace (*např. u obj. D5165*)
 - obslužné komunikace, volné plochy a plochy venkovních skladů (*např. sklad palet na D2860*)

Sklady, skladové plochy nebo zóny (včetně výrobních hal)

Přepřavované zboží je skladováno v určených skladech a na vymezených skladových plochách. Zboží je uloženo na standardních dřevěných paletách (např.: o rozměrech 120x100 cm nebo 120x80 cm) nebo ve velkoobjemových vacích. Skladování se provádí:

- např. - volně na ploše bez stohování,
- stohováním s max. výškou stohu 3 m (2 vrstvy palet).

Expediční rampy

Nakládka (příp. vykládka) dopravních prostředků se provádí:

- např. - *manipulačními vysokozdvížnými vozíky přímo z plochy komunikace,*
- *manipulačními vysokozdvížnými nebo nízkozdvížnými paletizačními vozíky*
 - = z nákladní rampy pro nakládku silničních vozidel,
 - = z nákladní rampy pro nakládku železničních vagonů.

Komunikace a manipulační plochy

Manipulovat s náklady lze jen na komunikacích a manipulačních plochách k tomu určených (viz schematický plán v příloze č. 1 tohoto DPR).

Komunikace a manipulační plochy musí splňovat tato kritéria:

- dobrá viditelnost a dostatečný přehled o provozu,
- možnost snadného a bezpečného zatáčení,
- potřebná únosnost a kvalita povrchu (*musí odpovídat druhu provozovaného MV a přepřavovaného nákladu; zajištění stability MV – minimalizace rizik*),
- komunikace musí být vždy udržovány v řádném provozním stavu,
- pro manipulaci MV musí být vytvořené uličky o minimální šířce 1,6 metru (*vymezeno technickými parametry používaného MV*),
- stanoviště obsluhy strojních zařízení musí být v bezpečné vzdálenosti od manipulační uličky.

Komunikace a manipulační uličky ve skladových objektech nebo zónách jsou pro účely provozu MV vytvořeny v souladu s ČSN 269010. Jsou rozměrově přizpůsobeny šířce a délce MV, rozměrům manipulovaných břemen a manipulačních jednotek. Rozměry jsou dle uvedené ČSN zvětšené o 400 mm.

8**Pohyb osob**

8.1

Pohyb ve skladech a výrobních objektech (paletizační linky)

Po komunikacích ve skladových zónách se smí pohybovat, nebo se na nich zdržovat pouze pracovníci zajišťující činnosti výhradně související s manipulací břemen. Ostatní osoby se smějí pohybovat v prostorách manipulace a provozu MV jen se souhlasem (*konkretizovat – např. směnového mistra*) nebo jím pověřeného pracovníka, popřípadě v jejich doprovodu.

Všechny osoby pohybující se v prostorách skladů příp. výrobních objektů jsou povinny dbát zvýšené opatrnosti a musí sledovat provoz MV.

Manipulační vozíky pohybující se ve skladech a výrobních objektech mají přednost v jízdě.

Za změny v organizaci provozu MV a pohybu osob ve skladech, výrobních objektech a na přilehlých plochách odpovídá (*konkretizovat - např. směnového mistra*).

8.2

Pohyb po venkovních komunikacích

K pohybu osob na venkovních komunikacích a přístupu k provozním objektům jsou určeny výhradně vybudované chodníky. Tam, kde nejsou chodníky vybudovány, se pohyb řídí pravidly provozu na pozemních komunikacích (viz SGŘ-15-06, odst. 3.2.5).

Zvýšenou pozornost je nutné věnovat vyjíždění ze skladů a výroben a místech manipulačních ploch, zejména při nakládce a vykládce dopravních prostředků – viz vyznačení zón na schematickém plánu objektů a komunikací v příloze č. 1 tohoto DPR.

8.3

Pohyb na rampách

Na rampách se mohou pěší osoby zdržovat jen tehdy, souvisí-li to přímo s manipulací MV, přičemž je nutné dbát zvýšené opatrnosti. Pěší osoba nesmí ohrozit obsluhu MV a nesmí jakýmkoli způsobem překážet provozu MV.

Manipulační vozíky mají na rampách přednost v jízdě.

9

Skladování, manipulace, tvorba manipulačních jednotek

9.1

Skladování – zásady

- sypké zboží (*prášek, granulát*) musí být z důvodu zamezení vysypání pro manipulaci uloženo ve vhodných obalech (*pytle, boxpalety, přepravní vaky apod.*),
- stoh při skladování mohou tvořit max. 2 ložené palety,
- stoh, v němž je zboží na skladových plochách skladováno, musí být vždy stabilní; jeho stabilitu nesmí omezit ani případný účinek povětrnostních vlivů,
- stohy při skladování mohou tvořit výhradně palety stejného druhu a rozměru.

Za bezpečnost při skladování a manipulaci a úklid provozních a skladových ploch odpovídá (*konkretizovat – např. směnový mistr*).

9.2

Manipulační jednotky

Manipulační jednotky jsou břemena uložená na vidlicích manipulačního vozíku nebo v přepravních obalech na paletách.

Manipulační jednotky se vytvářejí při výrobním procesu ve vlastních výrobních nebo u dodavatelů pro potřebu přepravy a bezpečnou manipulaci při nakládce a skladování.

Při tvorbě manipulačních jednotek musí být dodrženy podmínky stanovené ČSN 269030 pro bezpečnou manipulaci.

Manipulační jednotky (jednotky přepravního balení) na ložených paletách musí pro potřebu skladování a manipulaci odpovídat zásadám:

- je dovoleno používat jen nepoškozené a neznečištěné palety nebo obaly,
- manipulační jednotka musí být bezpečně ložená,
- manipulačními vozíky mohou být manipulovány maximálně 2 ložené palety s celkovou výškou do 2 metrů.

9.3

Manipulace

Při ložných manipulacích (*nakládce a vykládce*) a skladování jsou manipulace se zbožím zajišťovány:

- (*konkretizovat*) *např.:*
- *manipulačními vozíky vysokozdvíhými,*
 - *MV nízkozdvíhými ručně vedenými,*
 - *ručními paletovacími vozíky.*

Zásady bezpečné manipulace

- při manipulaci musí být dodržena nosnost MV a hodnoty odečtené na zátěžovém diagramu nebo v tabulce nosnosti MV,
- pro bezpečnou manipulaci musí být obsluze MV známa celková hmotnost břemene,
- kusové předměty musí být bezpečně ložené na vidlicích MV, aby se zamezilo jejich sesutí,
- je zakázán vstup na zvedací zařízení a ložená břemena z důvodu jejich zajištění nebo přidržování,
- manipulovaná břemena nebo jejich části nesmí zasahovat do prostoru řidiče MV,
- při manipulaci s paletami musí vidlice MV podepírat paletu minimálně ve $\frac{2}{3}$ její šířky nebo délky,
- je zakázáno odkládání břemen a manipulačních jednotek na okraje ramp tak, aby přesahovaly jejich označení,
- dodržovat stanovenou maximální výšku stohu (dle ČSN 26 9030).

Manipulace při skladování a expedici zboží

Za kvalitu manipulačních a přepravních jednotek určených k expedici zboží zodpovídá(*konkretizovat např. směnový mistr*). Kontrolu manipulačních jednotek během manipulace provádí obsluha MV. Skladování se provádí dle platných bezpečnostních zásad a předpisů k provozu skladu a ustanovení tohoto DPR.

10 Kvalifikace obsluh manipulačních vozíků

Postup pro získání kvalifikace obsluh manipulačních vozíků je uveden v SGŘ-15-06, odst. 6.3.3.

11 Doklady k provozu manipulačních vozíků

Průkaz řidiče (obsluhy) MV

Obsluha manipulačního vozíku je povinna při řízení MV mít u sebe „Průkaz řidiče (obsluhy) MV“. Součástí „Průkazu“ je potvrzení o účasti obsluhy MV na pravidelném opakovaném školení.

Evidence řidičů (obsluhy) MV

Evidence řidičů (obsluhy) MV je v souladu se SGŘ-15-06, odst. 6.3.3.1 vedena a založena centrálně u personalisty v Unipetrol RPA a v databázi Vzdělávání v Lotus Notes a v „Evidenčních listech řidičů MV“ (viz příloha č. 6 SGŘ-15-06).

11.1

Technická dokumentace

- Technický průkaz MV
- Protokol o provedení technické kontroly MV
- Evidenční list MV

Uvedené doklady jsou založeny v útvaru Vnitropodniková doprava (provozovatele).

11.2

Provozní dokumentace MV

Základní evidence o provozu MV:

- jízdní výkon v motohodinách, tankování PHM, doplnění a výměny provozních kapalin,
- denní ošetření, základní údržba, opravy,
- záznam o výměně pneumatik, akumulátorů a ostatních strojních součástí vozíků,
- záznam o technických kontrolách.

Za provádění záznamů o provozu jednotlivých MV odpovídají příslušné obsluhy MV, za vedení provozní dokumentace odpovídá (konkretizovat – jméno, funkce - viz pověření dle SGŘ-15-06, přílohy č. 8).

12 Osobní ochranné pracovní prostředky

Zásady pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků stanoví SGŘ-23-06 „Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků“.

13 Závěrečná ustanovení

Za dodržování tohoto „Dopravně provozního řádu pro manipulační vozíky“ (DPŘ) jsou odpovědní všichni pracovníci (konkretizovat – závod, provoz, oddělení, objekt), jejichž pracovní činnost souvisí s provozem MV.

Aktualizaci a změny tohoto DPŘ provádí zpracovatel.

14 Rozdělovník

výtisk č. 1 - vedoucí příslušného útvaru (uživatel MV)

výtisk č. 2 – útvar SCM (provozovatel MV - vedoucí útvaru Vnitropodniková doprava)

Další výtisky pro příslušná pracoviště stanovuje příslušný vedoucí útvaru zpracovatele. Celkový počet výtisků s uvedením jejich distribuce (kdo obdržel daný výtisk) musí být vždy součástí daného DPŘ.

Příloha č. 1 – Schematický plán komunikací a objektů

Příloha č.1 - Schematický plán komunikací a objektů (příklad)

SCHEMATICKÝ PLÁN OBJEKTŮ A KOMUNIKACÍ - EXPEDICE PVC PRÁŠKU

